

rende Udcast fra Regjeringens Side er fremkommet. Vi have nemlig her i denne Paragraph en overmaade vigtig Deel af Fællesforfatningen; vi have Begrændsningen mellem Fællesstaten og de enkelte Dele af den; vi skulle behandle den uden at have erholdt forelagt den hele Fællesforfatning, som var en nødvendig Betingelse for rigtigt at kunne bedømme en saadan Paragraphs Betydning og tage Bestemmelse om; hvorledes den skal være. Det er nemlig af den største Betydning for os at kende Principerne for Valget til Fællesforsamlingen, den Myndighed, der overhovedet skal lægges i Fællesforsamlingens Haand, og alle de øvrige Dele, der knytte sig dertil, førend vi med roligt Sind kunne vedtage en saa overordentlig betydningsfuld Paragraph som den her foreliggende, hvad enten den nu maatte faae den Form, som Regjeringen har foreslaaet, eller som Fleertallet har foreslaaet, eller som er foreslaaet ved de forskjellige Endringsforslag. Vi ere her i Færd med at organisere, hvad man i Almindelighed kalder en Foederativstat. Stundom har man fordret, for at en Stat kunde være en foederativ Stat, at de enkelte Dele skulde have en lige Repræsentation i Fællesorganet; men dette er ingenlunde Tilfældet i de bestaaende Foederativstater. En saadan maa siges at være tilstede, naar de enkelte Dele af Fællesstaten ere tildeelte betydningsfulde Rettigheder som saadanne og optræde hver især som en Enhed overfor Fællesstaten. Jeg vil aabent udtale det, at det overraster mig, at see Grundloven til en sliq Forfatning foreslaaet af den nærværende Regjering, der ellers har lagt stor Vægt paa Regjeringens Styrke til at indgribe i de enkelte Landsdeles Forhold. Imidlertid lader denne Udviklingsgang sig ganske naturligt forklare. At vende tilbage til Absolutismen, var en Umulighed ifølge den danske Grundlov; at oprette en Unionsstat, var umuligt for Slesvigs Skyld, da dette vilde være det Samme, som at opgive Slesvig. Der var en tredje Udvei, nemlig at bygge paa den danske Grundlov. Det vil være i Enhvers Grundring, der havde Sæde paa den grundlovgivende Forsamling, eller som fulgte disse For-

handlinger, eller som havde undersøgt, hvad der blev forhandlet, at det var en glemmeqaende Tanke, at Slesvig med Danmark skulde udgjøre en konstitutionel, kraftig Enhed, og at Holsteens Forhold skulde ordnes, efter som Forholdene i Tydskland maatte udvikle sig. Den høitærede nuværende Premierminister var selv en af dem, der stillede meget bestemte og klare Forslag i saa Henseende; de vandt vel ikke Fleertallet for sig i Forsamlingen, men hans Tanke blev ligesuldt udtalt. Han vilde endog, at den endelige Ordning af Forfatningen skulde udsættes, indtil Rigsdagsmænd, valgte for Slesvigs Bedkommende ifølge Valgloven af 7de Juli 1848, kunde sammentræde med danske Rigsdagsmænd, for at tage endelig Beslutning om Fællesforfatningen for Slesvig og Danmark; subsidiært stillede han det Forslag, at, efterat Grundloven var vedtagen for Danmark, en Forsamling, valgt fra Slesvig og Danmark, skulde tage endelig Beslutning om Fællesgrundloven for disse tvende Dele af Monarchiet. Grundloven blev vedtagen; men Krigen hindrede dens Udvidelse til Slesvig. Imidlertid havde Grundloven, som saaledes var indskrænket til en enkelt Deel af det danske Monarchie, dog en stærk Rod i Folket. Det var det Giendommelige ved denne Lov, at paa samme Tid, som det revolutionaire Element overalt var i Flamme, blev Legaliteten her med største Styrke overholdt. Man vil ikke kunne paavise en eneste Handling fra Regjeringens Side i 1848 og 49, som jo røber den allerstængeste Overholdelse af de legale Former. Man spurgte Standerne, førend Valgloven var givet; efterat Valgloven var givet og deraf var udgaaet en Rigsforsamling, var der den fuldstændigste Samklang imellem Kongen og Rigsdagen, førend Grundloven blev endelig givet. Det strengt Legale vandt som altid en dyb Rod i Folkets Bevidsthed; dette i Forening med Rigsdagens heldige Virksomhed i mange Forhold har givet Regjeringen Styrke til at udholde en overmaade haarv Kamp; Rigsdagen har virket til Udviklingen af vore finansielle Kræfter; mange heldbringende Reformere ere ved den indførte i vor Lovgivning og Administration; alt dette gjorde, at den danske Grundlov, — uagtet Rigsdagen kan have gjort sig skyldig i